

Ս. ՂԱԶԱՐ Կ՛ՈՐԵԿՈՋԷ
ՄԻԻԹԱՐ ԱԲԲԱՅԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 300ԱՄԵԱԿԸ

ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱԲԲԱԶԱՅԻՐԸ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՈՎ
ԿԸ ԲԱՆԱՅ ՅՈՐԵԼԻՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԱԻԵՐՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ ԴԱՐՁԵԱԼ
ՀԱՅ ՇԱՐԱԿԱՆՆ ՈՒ ԽՈՒՆԿԸ
ՀՈԳԵԿԱՆ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԱԼԻՔՆԵՐՈՎ

7 Փետրուար 1976, շաբաթ. 300ամեակ ծննդեան Մխիթար Աբբազոր: Գործնական տեսակէտներէ շարժած՝ Միաբանութիւնը կիրակի օրուան կը փոխադրէր (8 Փետրուար) կրօնական հանդէսները եւ յորեկանի առաջին յիշատակութիւնը:

Հրդեհէն ետք՝ առաջին հանդիսաւոր ծիսակատարութիւնն է որ տեղի կ'ունենար վանքին մէջ, արտաքին որոշ շքեղ փայլով, որքան որ հնարաւոր էր մեր աղքատիկ սպասներով, առանց քչոցի եւ արծաթեայ աշտանակներու, առանց վարագոյրի, պարզուկ նոր բուրձով մը: Բայց աւելի քան երբեք՝ այսօր մեր սրտերն էին հարուստ, հոգիով ու սուրբ խոկումներով, նուիրումի ճրագներով պըլպըլուն եւ աղօթքի խունկով անուշաբոյր:

Առաւօտեան ժամը 10.30ին, Ս. Ղազարի հինգ մեծ զանգերու ղողանջը բռնած էր լճակն ամբողջ. պայծառ արեւ մը՝ կապոյտ ալիքներուն վերեւ՝ Սեւանի Աստուածամօր ժպիտը կը սփռէր սրտերու մէջ:

Վանքի եկեղեցին տակաւին դործածելի չէ. թէեւ մաքրուած ծուխէ ու մուրէ, աւանդատան առաստաղը արդէն իսկ պատրաստ, բայց աջ թեւին տանիքը դեռ բաց է, երկաթեայ գերաններ ու ձո-

ղեր կանգնած են հոն. շատ աշխատանք կայ այնտեղ կատարելիք. ցուրտը զգալի է:

Բայց աւագ խորանը առած է դարձեալ տօնական օրերու գեղն ու պերճանքը. Մխիթարի դամբանը մոմերով ու ծաղիկներով զարդարուն՝ ծունկի կը բերէ մեզ, կաթիլ մը արցունքով, Սեբաստիոյ այս մեծ զաւակին խորհուրդին եւ նշխարներուն դիմաց:

Դարձեալ վերածնունդ, դարձեալ վերահանգնում...:

Պատարագն արդէն սկսած է. բայց ո՛չ եկեղեցիին մէջ: Տիրամայրն այսօր իջած է վանքի ժառանգաւորներու մեծ դասարանին մէջ, գետնայարկի վրայ. սքանչելի խորան մը պատրաստած ու ծաղկազարդած են հոն մեր նորընծայարանի աշակերտները: Կեդրոնը բազմած է Աստուածամօր մեծ նկարը իւղաներկ, Սեւանի պատկերին նմանահանութիւն մը, Խրիմեան Հայրիկէն ղրկուած Ս. Ղազար:

Միաբանութեանս Ընդհ. Աբբազայրն է պատարագիչը, Գրպծ. Հ. Պողոս Վրդ. Անանեան:

Հռոմի Մխիթարեան վանատունէն բերուած են սարկաւազներու նոր շապիկներ: Գրպծ. Կարապետ Եպս. Ամատունի, որ կը մատնոր հանդիսութեան, Հռոմէն վենետիկ գալուն՝ այս առիթով իր եպիսկոպոսական արծաթեայ զաւազանը նուիրած է վանքին: Դպիրներու համար նոր շապիկներ են կարուած:

«Մխիթարեցէ՛ք, մխիթարեցէ՛ք զժողովուրդ իմ...»: Եսայի մարգարէէն առնուած է օրուան ընթերցումը: Ու կը գեղգեղէ սարկաւազը՝ յուզումով եւ կերկրուն: Այլ հատուածներ՝ նոր Կտակարանէն, կու գան պատկերել օրուան խորհրդանշը, սիրոյ եւ լոյսի հոգեպարար բեկբեկումներով:

Ներկայ են Մայրավանքի բոլոր Հայրերն ու աշակերտները. ներկայացուցիչ Հայրեր Ս. Ղազար փութացած են փարիզէն ու Հռոմէն: Մասնաւոր նամակներով Միաբանութիւնը յորեկանի լուրն հաղորդած է նաեւ արտասահմանի իր վանատուններուն եւ վարժարաններուն, հոգեկան սերտ միութեան եւ աղօթքի ոսկեղէն կամուրջ մը բուն, հոգեկան սերտ միութեան եւ աղօթքի ոսկեղէն կամուրջ մը բուն, հոգեկան սերտ միութեան եւ աղօթքի ոսկեղէն կամուրջ մը բուն, հոգեկան սերտ միութեան եւ աղօթքի ոսկեղէն կամուրջ մը բուն:

Ներկայ է Մուրադ-Ռաֆայէլեանի ամբողջ աշակերտութիւնը, գեղեցիկ ծաղկեփունջով մը, Տեսչական լրիւ կազմին հետ. քանի մը ծնողներ ալ, որ պատահամբ վենետիկ կը գտնուէին:

Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու- Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու- Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու- Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու-

Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու- Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու- Ս. Աւետարանի ընթերցումէն ետք, Գրպծ. Աբբազայրը հանրու-

րենց շրթներուն, անոյշ խունկը՝ իրենց սրտէն մինչեւ երկինք ուղղելով:

Ձանդ ու երգ, խունկ եւ աղօթք, հոգեւոր ուրախութեան ալիքներով ողողեցին պահ մը Ս. Ղազարը, փարատելով մեծ հրդեհին տխուր յիշատակը:

Թափօրը խմբուեցաւ Մխիթարի դամբանին շուրջ. Հայրն ու որդիները միացան այնտեղ հոգեւին: Աստուածամօր պատկերին դիմաց, գունազեղ մեծ պատուհաններէն երեւցող Սահակի եւ Մեսրոպի հոգեզմայլ ցուքերուն առջեւ, խումբով երգեցինք «Աղաչեմք զքեզ» գովերգը, զոր Մխիթար շարադրած է իր երիտասարդութեան եւ Միաբանութիւնը սովոր է երգել Աստուածամօր մեծ տօներուն: Տաղ մըն է գովեստի, սիրոյ քնարերգութիւն մը՝ որդիական զգացումներու քաղցրանուագ տաւիղով հնչուած: Երգէն յետոյ, Աբբահայրը ծնրադէր՝ կարգաց այս առիթով շարադրուած հոգեպարար աղօթք մը. բոլորս ալ եկանք ծունկի, նորոգելու մեր ուխտերը, Աբբահայր հետ, Աստուածամօր բազուկներուն ապաւինած, ջերմօրէն համբուրելով Մխիթարի շիրիմը, եւ Տիրամօր հովանիին նուիրելով Մխիթարի Տունը, մեր վանքն ու գործը քովանդակ, խանդաղատագին հայցելով երկնային օրհնութիւն եւ շնորհք՝ մեր սիրելի ժողովուրդին բոլոր զաւակներուն համար, ըլլա՛ն անոնք Հայրենիքի մէջ կամ ի սփիւռս աշխարհի ցրուած, որոնք այս օրերուս մանաւանդ կ'աջակցին մեզի հոգեպէս ու նիւթապէս՝ վերակառուցանելու Մխիթարի սրբազան Տունը:

Կէսօրին, եղբայրական ճաշի ժամանակ, վանական սեղանատան մէջ, որու կեդրոնէն բարձրացող գերան-ձողեր տակաւին վեր կը բռնէին առաստաղը, պաշտպանելու համար Մխիթարակերտ շինուածքը՝ նորոգութեանց ընթացքին վերի յարկերուն մէջ ծանրաբեռնուող սարքերէն, Միաբանութեան բոլոր անդամներուն բաժնուեցան օրինակները Գրպծ. Աբբահայր շրջաբերականին, ինչպէս նաեւ յիշատակի պատկերներ՝ Մխիթար Աբբահայր հանդերձի մասունքներով հիւսուած:

Այս առթիւ լոյս տեսած էր «Հայ Ընտանիք» ամսաթերթի 1976ի անդրանիկ թիւը, նուիրուած Մխիթար Աբբահայր ծննդեան 300ամեակի յիշատակին:

Միաբանութիւնը փափաքած էր յորելինական հանդէսներու բացումը կատարել վանական ներանձնութեան ու զուտ կրօնական մըթնոլորտի մէջ. այլ հանդէսներ, 1976ի ընթացքին, տեղի ունեցան եւ կ'ունենան, Ս. Ղազարի եւ Սփիւռքի մէջ, մեր վարժարաններու վարչութիւններուն կազմակերպութեամբ, համազգային նկարագրով ու կանխիկ պատշաճ ծանուցումներով:

«Հայ Մանրանկարչութեան» գեղատիպ Բ. Հատորը, որ լոյս ալիտի տեսնէ 1977ի ընթացքին, ինչպէս նաեւ այլ հրատարակութիւններ պիտի դան փառաւորելու յորելինական այս յիշատակը:

Հ. ՆԵՐՍԵՍ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ

* * *

Ուրախութեան հեռագիրներ, վենետիկէն վիեննա ու փոխադարձաբար, սիրոյ եղբայրական ողջոյնը տարին ու բերին Մխիթարեան զոյգ Միաբանութիւններու հոգեկից անդամներուն միջեւ:

Առ Գերապայծառ

Հ. Գրիգորիս Վրդ. Մանեմ

Ընդհանրական Աբբահայր

Մխիթարեան Միաբանութեան, ու Միաբան հոգեկից Հայրեր

Վիեննա

Մխիթար Աբբահայր ծննդեան 300ամեակի առիթով՝ մեր եղբայրական սիրոյ ողջոյնը կ'ուղղենք վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութեան Գրպծ. Ընդհ. Աբբահայր եւ բոլոր հոգեկից անդամներուն, նուիրուած Հիմնադրին հոգին եւ օրհնայցելով Ամենակալէն որ Երանաշնորհ Հիմնադրին հոգին նուիրելու վերաբարձի ամէնուս մէջ, ու նորանոր աստուածանուէր կոչումներով հաստատուին եւ զարգանան Մխիթարի նուիրական գաղափարական ժառանգները, Սեւանի Աստուածամօր հովանիին տակ, դափարական ժառանգները, Սեւանի Աստուածամօր փառքին եւ մեր սիրելի Հայ լուսադոյն ծառայելու համար Աստուծոյ փառքին եւ մեր սիրելի Հայ ժողովուրդին:

Հ. ՊՕՂՈՍ ՎՐԴ. ԱՆԱՆԵԱՆ

ԸՆԴՀ. ԱՐԲԱՅԻ ՄԵԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՍԻ ՄԻԱԲԱՆ ՀԱՅՐԵՐ

Ս. ՂԱԶԱՐԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ

Վիեննայի – Ս. Ղազար
7 Փետրուար 1976

* * *

Գրպծ. Պողոս Վրդ. Անանեան
Ընդհ. Արքաեայր
Եւ Մխիթարեան Միաբանութիւն
Ս. Ղազար - Վեներտիկ

Երանաշնորհ Մխիթար Աբբա՛օր ծննդեան 300ամեակին՝ մեր սրտաւին աղօթքը կ'ուղղենք Բարձրեալին, հայցելով որ Մխիթարեան զոյգ օծախները ծաղկին զարդանան եւ նոր կենսունակ ոյժերով վերածնին: Մեր Աբբա՛օր բացակայութեան՝ ընդունեցէք իր եւ ողջ Միաբանութեանս փոխադարձ շնորհաւորութիւնները Ուխտիդ Գերապածառ Աբբա՛օր եւ Մեծարդոյ Հայրերուն:

7 Փոք. 1976
Վիեննա

Հ. ՊԵՏՐՈՍ ՏԵՐ-ՊՕՂՈՍԵԱՆ

ՄԵԽԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԴՀ. ԱԹՈՌԱԿԱԼ

Կը հաղորդեմք մեր ընթերցողներուն

որ «ԲԱԶՄԱՎԷՊ»ի Բացառիկը,

նուիրուած

ԵՐՆՇ. ՄԵԽԹԱՐ ԱԲԲԱՀՕՐ

ԾՆՆԴԵԱՆ Գ. ԴԱՐԱԴԱՐՁԻՆ

լոյս պիտի տեսնէ 1977ի ընթացքին:

Ս. ՂԱԶԱՐԻ ԴԻԻԱՆԷՆ

ԱԼԻՇԱՆԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

1883Ի ՀՐԴԵՀԻՆ

Առաջին տարին կը լրանայ 8-9 Դեկտեմբեր 1975ի այն չարաշուք գիշերէն՝ որուն անողոք բոցերը, արմագոյն տառերու մամ, տխուր շատ տխուր էջ մը արձանագրեցին Մխիթարի ձեռակերտին դարաւոր պատմութեան մէջ:

Այսօր, տարի մը ետք, երբ տակաւին արցումով կը յիշեմք այդ դժիւսմ գիշերը, միեւնոյն ատեն գոհութեան զգացումներով կը համակուինք հանդէպ աստուածային Նախախնամութեան, ի տես այն շինարարական քափին, որ գէթ մասամբ կը արկացնէ դեռ կոտորացող վերքերը:

Այս առիթով կը փափաքեմք յայտնել անգամ մը եւս մեր խորապէս զգացուած երախտագիտութիւնը բոլոր անոնց՝ որոնք իրենց միջակամ կամ բարոյական օժանդակութեամբ քիչուեմք կեցան եւ կը կանգնին վերաշինութեան աշխատանքներուն:

Այս զգացումներով է որ յիշեցեմք բոլորը Ս. Եմնդեան հանդիսաւոր Պատարագին՝ մեր վերանորոգ եկեղեցիին մէջ, որ միեւնոյն օրը մասն հանդիսաւորապէս օծուեցաւ Գրպծ. Հ. Կարապետ Եպս. Ամատունիի կողմէ, եւ տուաւ իր հոգեւոր անդրանիկ պատուը՝ սարկաւազ ձեռնադրութեամբ Միաբանութեանս երեց ուսանողներէն Եղ. Դրիգոր Միխայէլեանի:

Ուրախ եմք մասն հաղորդելու որ Բանգարանի բաժնին վերանորոգումի աշխատանքներն ալ կանոնաւոր կը յառաջանան, քէն առնեց աւարտումը կը կարօտի տակաւին որոշ ժամանակի:

1975ի ապրիլ, սակայն, ինչպէս ծանօթ է, իր տեսակին մէջ առաջինը չէր՝ որ կը հարուածէր Մխիթարի տունը: 1883ին ալ պատահած էր հրդեհ մը՝ միջակամ եւ բարոյական ծանր վիճակներով:

Վանքի դիւանին մէջ, այդ հրդեհին վերաբերեալ զանազան յիշատակարաններու կարգին, պահուած է մասն Ալիշանի 17 Յուլիս շատակարաններու կարգին, պահուած է մեր արտաքին ու հոգեբանական ման-1883 քուակիր մէկ նամակը, որ իր արտաքին ու հոգեբանական ման-